Haber

SON HAVADİSLER

AKŞAM POSTASI

Haber BM No. 8

İdare: Tel. 24370 Sene 9 — SAYI: 3111 | 17 BİRİNCİTEŞRİN — 1940 PERŞEMBE | Yazı işleri Tel. 23872 Fiyatı 5 KURUŞ

Hâdiselerin tefsiri

Sovyet - Alman Münasebetleri Nazik bir safhaya Giriyor

Yazan: HASAN KUMÇAYI

TASS Ajansı Almanların Romanyaya asker göndermek için evvelden Sovyetler Birliğine haber verdiklerine dair bir Danimarka gazetesinin çıkardığı rivayeti tekzib etti. Bu tekzib Tuna komisyonuna Moskovadan murahhas çağrılmadığı için Sovyetler tarafından Berlinde yapılan teşebbüsten sonra Rus - Alman münasebetlerini aydınlatan mühim bir hâdisedir.

Almanya Antonesko hükûmeti ile aralarında takarrür eden bir anlaşmaya istinaden Romanyaya kendi askerlerini — velev ki talim ve terbiye maksadiyle olsun — gönderirken malûmat vermemişse Sovyetler Birliği tarafından bu hareketin memnuniyetsizlikle karşılanacağına şüphe edilebilir mi? Fakat son gelen haberlere göre iş bu derecesinde de kalmıyor. Alman askerleri daha Romanyaya geleli ancak bir iki gün olmuşken Tunanın ağzında Rus askerleriyle bazı hâdiseler vukua geldiği işitiliyor. Rusların Tuna ağzında toplanmış bulunan gemilerinin sayısını artırmaya mecburiyet hissettikleri, diğer taraftan Besarabya hududuna yeniden kuvvetler göndermeye başladıkları söyleniyor.

Romanyanın işgali bu zaviyeden bakılınca Karadenize kadar inen Almanyanın bundan sonra Sovyetler Birliği ile olan münasebetlerinin de nazik bir safhaya girmekte olduğu kendiliğinden anlaşılır.

HASAN KUMÇAYI

Bomba yağmuru

Almanyada askerî hedefler üzerinden eksik olmuyor

Londra, 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, dün gece İngiliz hava kuvvetleri, Almanyanın şimalinde bir deniz tezgâhını, doğu ve merkezî Almanyada münakale yollarını, alüminyum ve petrol tasfiye fabrikalarını ve Manş denizinde işgal altında bulunan limanları bombardıman etmişlerdir.

HAVA NEZARETİNİN TEBLİĞİ

Londra, 16 (A.A.) — Röyter: İngiliz hava nezaretinin tebliği: İngiliz bombardıman tayyarele-

(Devamı 4 üncüde)

Kompanis

İspanyada Katalonya sabık Reisicumhuru Kurşuna dizildi

Barselon, 17 (A.A.) — D. N. B.: Katalonya muhtariyetçileri lideri ve sabık Katalonya muhtar cumhuriyeti reisi Companys, divanıharp tarafından idama mahkûm edilmiş ve evvelki gün Montjiuchh hapishanesinde kurşuna dizilmiştir.

Türk Hava Kurumu Etimesut tayyare mektebinde stajlarını bitiren genç hava subaylarımız evvelki günü merasimle hava ordumuza iltihak ettiler.

Yukarıki resimde, milletin geniş yardımlarile hergün biraz daha faaliyetini arttıran ve kahraman hava ordumuza yeni elemanlar yetiştiren Türk Hava Kurumu tayyare mektebinde genç Türk kartallarının çalışmalarından bir sahneyi görüyorsunuz.

Bir "Satış Ofisi" kuruluyor

Sümerbank fabrikalarının mamulât ve mensucatı tek elden satılacak

Sümerbank pamuklu ve yünlü fabrikaları mamulât ve mensucatını, iplikler de dahil olduğu halde, tek elden satmak için bir "Satış Ofisi" tesisine karar vermiştir.

Ofisin merkezi İstanbulda olacak ve faaliyet sahasına göre diğer büyük vilâyetlerimizde yavaş yavaş şubeleri açılacaktır.

Sümerbank fabrikalarının imalâtı tamamiyle bu ofis vasıtasiyle tevzi olunacak, böylece yerli mensucat üzerinde ihtikâra meydan verilmiyecektir.

Hastahaneden bir deli kaçtı

Yenimahallede tarlalar arasından giderken yakalandı

Bu sabah saat dokuzda Bakırköy akıl hastahanesinden kaçan bir deli Yenimahallede tarlalar arasından giderken köylüler tarafından görülerek Yenimahalle polis karakoluna haber verilmiş, polis deliyi yakalamıştır.

Deli hastahaneden kaçtığını söylemiş, bundan başka hiç bir şey, hattâ adını bile söylememistir. Deli, hastahaneye iade edilmiştir.

Amerikada bir silâh fabrikasında yangın

Nevyork, 16 (A.A.) — Röyter: Bu sabah erkenden Camden'de çıkan ve neden olduğu esrarlı kalan bir yangın harp gemileri için malzeme imal eden Camden Torce Company tesisatını tahrip etmiştir.

İngilterenın bir günlük harp masrafı 45 milyon Türk lirası

Bir milyar İngiliz liralık tahsisat dört ay yetebilecek

Londra, 16 (A.A.) — Bir saatten az süren müzakereden sonra, Avam

(Devamı 4 üncüde)

Şarlonun yeni filmi "Büyük diktatör"

Eşsiz sanatkâr bu filminde diktatörlerle alay ediyor

Çarli Çaplen "Şarlo" kılığında

(Yazısı 4 üncüde)

Nakil vasıtalarına ücretli çalışma mecburiyeti kondu

Bunlar Nafıanın yol, köprü ve meydan inşaatında ücretle çalıştırılacaklar

(Yazısı 4 üncüde)

çuval ihtikârı

Ekmek fiyatlarına tesir edecek mahiyet aldı

Değirmenciler belediyenin ya çuval tedarik etmesini, yahut una çuval başına 30 kuruş zam yapmasını istiyorlar

Bazı vatandaşların çuvalları toplayıp sakladıkları iddia ediliyor

Son zamanlarda kendini daha fazla göstermeye başlıyan çuval yokluğunun nihayet İstanbulun ekmek fiyatına tesir edecek bir mahiyet aldığı görülmektedir.

İstanbul belediyesi ekmek narhını hesap ederken değirmenlerin bir çift çuvalı yüz kuruştan alabileceğini gözönünde tutmuş ve narh buna göre tesbit olunmuştur. Halbuki şimdi çuval fiyatları 160 kuruşa yükselmiştir. Bundan maada, değirmenler ancak 24 saatlik ihtiyacı karşılıyabilecek çuval tedarik edebilmekte, ellerinde fazla olarak tutacak çuval bulamamaktadırlar. Değirmenciler bu suretle narhın hesabında âmil olan bir çift çuvalin 60 kuruş birden yükselmesi neticesi un fiyatlarına tesir edecek bir hale geldiğini gözönüne koymuşlardır. Değirmenciler ya belediyenin kendilerine çuval tedarik etmesini, yahut bir çuval unun fiyatına 30 kuruş zam yapılmasını istemektedirler. Bu takdirde, ekmek narhı 10 para daha arttırılmak lâzımgelecektir.

Değirmencilerin iddiasına göre, İstanbulda çuval yok değil, vardır. Fakat bu çuvallar, ötedenberi çuvalcılıkla tanınmış kimseler ve bir takım vatandaşlar tarafından toplanın saklanmıştır. Bunun delili olarak da iyi fiyat verilince çuvalların meydana çıkması gösterilmektedir.

Bu sabahki fecî kaza Ankara Ekspresi Pendikte bir kadını parçaladı

Bu sabah Pendikte fecî bir tren kazası olmuş, Ankaradan gelmekte olan bir numaralı Ankara ekspresi Pendik istasyonuna yakın bir yerde 80 yaşlarında ihtiyar bir kadına çarparak parçalamıştır.

Bu kadın Pendikte oturmaktadır. Bu sabah hat güzergâhında dolaşırken trenin geldiğini görememiş ve birdenbire karşısında lokomotifi görünce büsbütün şaşırmıştır. Makinist her ne kadar fren yapmışsa da mesafe azlığından ihtiyar kadın lokomotifin tekerlekleri altında can vermekten kurtulamamıştır. Hâdise yerinde tahkikata başlanmış, bir keşif yapılmıştır.

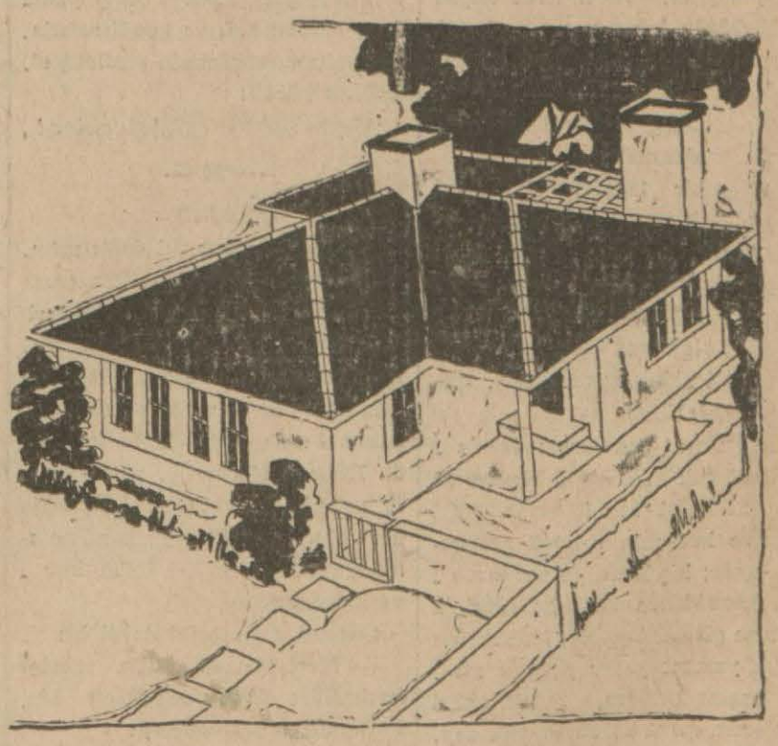

Büyük Müsabakamız

Gazetemizin Başlığı yanındaki

Kuponlarımızı toplarsanız

Şu hediyeleri kazanabilirsiniz:

1 — Mükellef ve bahçeli bir ev
2 — Beş kişiye kırkar lira
3 — Bir kişiye 20 liralık pardesü almak hakkını veren kart
4 — İki kişiye 15 şer liralık pardesü almak hakkını veren kart
5 — Beş kişiye Haber'in birer senelik abonesi
6 — Beş kişiye Haber'in altışar aylık abonesi
7 — Müsabakalarımızı kazananlardan geri kalanlara muhtelif hediyeler

Tafsilâtı 6 ncı sayfamızda

KAFKAS ATMACASI

60 Yazan: Kadircan Kaflı

Hacı Muradın Şamille gönderdiği, yakında bir gürültü kopacağı söylendi. O kadar ki general Argatinski Hacı Murada gizli bir mektup gönderdi. Bunda "Bizim tarafa gel, seni Dağıstanın zaptettiğimiz yerlerine kumandan ve vali yapalım; dilediğin kadar para ve silâh verelim; yerli asker topla; Şamilin üzerine yürü, onu ortadan kaldır. O zaman bütün Dağıstanın hâkimi olacaksın; senden hiçbir şey istemiyoruz, sadece çarla ittifak edeceksin!„ Diyordu.

Hacı Murat bu mektubu İmam Şamile gönderdi: "Cevabını sen yaz!„ diye haber yolladı.

İmam Şamil etrafındakilerden çoğunun kıskançlık yüzünden yaptıkları müzevirliğe hiç aldırmamış, en değerli naibinden zerre kadar şüphe etmemişti; çünkü onun nekadar açık kalpli, tok sözlü olduğunu pek iyi biliyordu.

Mektubu göstermek ve onlara:

— Görüyor musunuz? Dediğiniz gibi olaydı Hacı Murat böyle mi yapardı?

Demek istiyordu ;fakat ne zamandanberi tasarladığı gizli bir plân vardı ki onu tazyik için bu mektubun saklanması; hattâ Hacı Muradın görünüşte Ruslarla pazarlığa girmesi çok faydalı olacaktı.

İmam Şamil bir gece gizlice ve ansızın, Hacı Muradın bulunduğu Tloh avuluna geldi; kartalla atmaca bir saat kadar başbaşa kaldılar.

İmam Şamil Rusları yenmek için yalnız bilgiyle değil, entrikaya da başvurmak lüzumunu duyuyordu; Hacı Murat bunu hoş görmüyordu; lâkin şefinin fikrini de hemen reddetmemişti.

Birkaç gün sonra Hacı Muradın general Argatistkiye verdiği gizli cevapta "general Gluk da böyle yazmıştı; fakat acaba güvenmek mümkün müdür? Sizi cesur ve namuslu görmekle acaba aldanmıyor muyum?„ deniliyordu.

General Argatinski maksadına ermiş değildi; lâkin ümit kapısı da büsbütün kapanmamıştı; hattâ epeyce açıktı; bunun için, sevinivordu. Hacı Murada yazdığı mektubun manası şundan ibaretti: "Aldatan aldanır!"

Bu söz bir taraftan "General Gluk aldattı ve aldandı; ben onun gibi yapmam; çünkü kendimi aldatmış olacağımı pek iyi bilirim!„ demekti. Diğer taraftan da "Eğer sen beni aldatmağa kalkışırsan bilki kendini aldatmış olursun!„ manasına gelebilirdi.

Hacı Murat sonuncusu üzerinde daha çok durdu. O kadar ki cevabını kâğıt ve kalemle değil kılıç ve kurşunla vermek arzusunu duydu; hiç kimseye sezdirmeden hazırlıklara başladı; ortalığa Vedene gittiğini yaydı; halbuki en yakın yamacı geçer geçmez atının başını ovalara, Sulak nehri kıyılarına çevirdi; zaten pek seyrek olan köprüler kuvvetli Rus müfrezeleri tarafından tutulmuştu; hem de bu müfrezeler açıkta değildi; yüksek ve taştan kulelere yerleştirilmişti.

Hacı Murat nehrin en tenha yerini seçti; karşıya geçmek için her zamanki usulünü kullandı: Atları çok kuvvetli olanları daha köpüklü ve coşkun olan yerden karşı yakaya saldırttı; bu sırada daha aşağı tarafta olan akıntı hafiflemiş, anaforlar azalmış oluyordu; öteki atlılar da oradan kolaylıkla geçiyorlardı.

Ordu kumandanlığı merkezi olan Timurhanşura sokaklarında her günkü hayat kaynıyordu: Beyaz kasketli Rus askerleri, parlak üniformalı zabitler, şık kadınlar, uzun kalpaklı kumuklar, astık yüzlü çeçenler, kısa ve üstleri yumuşak sivri külâhlı Avarlar göze çarpıyordu. Her ay birkaç tane daha açılan dükkânlar caddelerin iki tarafını doldurmuştu.

Birdenbire ana caddenin ağzından nal sesleri geldi; dönüp bakanlar bir ellerinde piştov, bir ellerinde yalınkılıç ve ağızlarında kama olduğu halde kasırga gibi yaklaşan dağlıları gördüler; yer yer çığlıklar, imdat sesleri yükseldi; silâhlar patladı; bayılanlar oldu.

— Hacı Murat geldi; bu Hacı Murattır!

Diye bağırdılar; o zaman panik yüz misli büyüdü; geridekiler "Hacı Murat girdi cenge„ türküsünün son mısralarını gür seslerile haykırıyorlardı; bu adetâ bir boranın uğultusuydu.

Uzaktan ve yakından boru ve trampet sesleri, zabitlerin kumandaları duyuluyordu; lâkin meydanda Rus askerleri görünmüyorlardı. Dağlılarsa dükkânların altını üstüne getiriyorlar, yükte hafif pahada ağır ne varsa kaldırıp götürüyorlardı. Bu sırada Hacı Murat dosdoğru general Argatinskinin oturduğu binaya gitmiş; onun gönderdiği mektubu bir kamaya geçirdikten sonra kapıya saplamıştı.

Aradan yarım saat geçmemişti ki acı bir ıslık öttü; şehrin sokak ve dükkânlarına dağılmış olan Avarlar ana caddeye fırladılar; Hacı Muradın ardında, ortalığı titreterek uzaklaştılar.

General Argotinskiye haber verdiler; gitti, kamayı çekip çıkardı; mektubu aldı ve kendi satırlarının altına şu sözlerin yazılmış olduğunu gördü:

"Şüphelenirsen şüphelenirler.!„

— 24 —

ZİYAFET...

General Argotinski dağlı ruhunu anlamış bir adamdı. Ona çarın verdiği vazifeyi güçleştirmeleri canını sıkıyordu; lâkin düşmanlarının cesaret, doğruluk, açık kalplilik gibi yüksek meziyetlerine, tahammül ve sabırlarına da hayrandı. Eğer dağların bu, yükte hafif pahada ağır milleti Ruslarla dost olursa, çarlık onu kendine rsmdırabilirse bir kat daha kuvvetlenecekti.

General Argotinski derdi ki:

— Mert bir düşmanla mertçe harbedilir; lâkin ona karşı kin, hele nefret beslenemez!

(Devamı var)

ORUÇ REİS

Kadircan Kaflı'nın gazetemiz için hazırladığı bu misilsiz korsanlık ve kahramanlık tefrikasını bu sütunlarda okuyacaksınız!

Rasgele

Define

Bu seferki define hikâyesi, hakiki bir define hikâyesi. Hâdise malûm: Rizede biri, evinin bahçesini kazarken bir altın plâkla bir miktar gümüş para bulmuş. Karısıyla birlikte, İstanbula getirmek ve okutmak üzere vapura bindiği haber alınınca yakalanmış, adliyeye verilmiş, sorgusu yapıldıktan sonra da yine Rizeye iadeleri karar altına alınmış.

Velhasıl altın plâkayı okutmaları mümkün olamamış. Yazılanlara inanmak lâzımgelirse bir milyon lira kıymetinde ve tarihten evvelki zamanlara ait olması icap eden bu altın plâka ve gümüş paralara hakiki bir define demekten elden gelmez. Bir çapanın ortaya çıkardığı bir milyon lira... Öyle bir milyon lira ki, maalesef rakamda kalmaya mahkûm.

R.

Haber Şehirden ve Memleketten

Buzhanelerdeki peynirler müstahsilinmiş!

Toptancılar: "Komisyon peynir fiyatını nekadar isterse indirsin, zarar bizim değildir!„ diyorlar

Fiyat mürakabe komisyonunun müracaatlarını mütemadiyen reddettiği peynirciler ve bakkallar bu red kararlarından yılmamışlar ve komisyona yeniden müracaatlar yapmışlardır. Nihayet komisyon toptan fiyatlarını tekrar tesbitine karar vermiştir.

Perakende fiyatlar ile toptan fiyatlar arasındaki farkın azlığından dolayı bakkalların beher peynir tenekesinde hasıl olan fire farkını karşılaya madıklarını ve zarara girmemek için ekseri bakkalların beyaz peynir satmadıklarını yazmıştık. Komisyon bu defa bu farkı genişletmek istemektedir. Fakat perakende fiyat olan elli kuruşa zam yapmaktansa toptan fiyat olan 42,5 kuruşun indirilmesi doğru görülmüştür. Toptan fiyat olarak 37,5 kuruş daha münasip bulunmuştur. Bu suretle bakkallara, bir kilo peynirde 7,5 kuruş yerine 12,5 kuruş kâr verilmiş olacak, bir teneke dört kilo lire verse dahi kâr imkânı kalacaktır.

Fakat toptancılar bu karardan tatmin olmamış görünmektedir. Çünkü toptancılar buzhanelerdeki peynirlerin kendi namlarına değil asıl peynir müstahsili namına depo edilmiş olduğunu, kendilerinin mal aldıkça kilodan 2,5 kuruş ile satış yaptıklarını komisyon 42,5 kuruş toptan satış fiyatı tespit edince 40 kuruştan mübayaat yaptıkları gibi şimdi de müstahsilden peynirin kilosunu 35 kuruşa alacaklarını fiyat daha da indirilse gene bir zarar görmiyeceklerini söylemektedirler. Bu suretle fiyatın inmesi peynir müstahsilinin kârına dokunmuş olacaktır.

Adliyeye küfe ile getirilen kadın!

135 lik Hasene hamal sırtında tevkifhaneye gitti

Diyarbakırlı Hasene adında bir kadın tevkifhanede bulunan kızını görmek üzere müddeiumumilikten müsaade almak istemiş, fakat 135 yaşında olduğundan ayakları tutmadığı için adliyeye bir küfe içinde getirilmiştir.

Hasenenin küfe kenarında fır fır dönen gözlerile başını gören koridordaki halk evvelâ:

"— Bir urangotan getirilmiş! diye bir hayli meraka düşmüşlerse de bunun asırlık bir ihtiyar kadın olduğunu öğrenince, merakla etrafını çevirmişlerdir.

Hasene evli bir erkekle beraber yakalanarak tevkifhaneye yatırılan kızını ölmeden evvel görmek istediğini söylemiş, kendisine müddeiumumilik tarafından istenen müsaade verilmiş ve hamal kendisini tevkifhaneye götürmüştür.

Türk - Alman ticaret anlaşması

Söylendiğine göre Türk - Alman ticaret anlaşmasının fiilen tatbiki 15 Teşrinisaniye tehir olunmuştur.

Formaliteye ait bazı noktalar etrafında yapılan müzakerat bugüne kadar bitirilecektir.

KÜÇÜK HABERLER

* İzmirde sağır, dilsiz ve körler mektebi tarafından teşkil edilen orkestra yakında halkevinde bir konser verecektir. Bu konserin hasılatı ile orkestranın sağır, dilsiz ve körler yurdu inşa edilmek üzere memleket dahilinde bir turneye çıkması kararlaştırılmıştır.

* Giresunda oldukça şiddetli ve iki saniye süren bir yer sarsıntısı olmuştur. Hasar yoktur.

* Ş. Karahisarda orta şiddette bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

* Tedrisatını bozmıyacak kadar ufak tamirlere ihtiyacı olan 40 kadar ilkokulun tamir işine pek yakında başlanacaktır.

* Fatih malmüdürlüğü muhasebe kâtibi Hüseyin, dul, yetim ve mütekait maaşlarının ana defterlerinde tahrifat yapmak suretile ihtilâsta bulunmuş ve yapılan tahkikat bittiğinden ağır ceza mahkemesine verilmiştir.

* Belediye iktısat işleri müdürlüğü gıda fiyatları üzerinde tetkikler yapmağa başlamıştır.

Takvim

Vakitler	Perşembe Vasati	Perşembe Ezani	Cuma Vasati	Cuma Ezani
Güneşin doğuşu	6.14	12.46	6.15	12.48
Öğle	11.58	6.32	11.59	6.34
İkindi	15.03	9.36	15.02	9.36
Akşam	17.27	12.00	17.25	12.00
Yatsı	18.59	1.31	18.58	1.31
İmsak	4.35	11.10	4.36	11.10

İtalyaya ihracat yapılabilecek

İhracat kısmen kliring kısmen serbest dövizle

Türk - İtalyan kliringi tamamen lehimize dönmüş olduğundan ve İtalyanların iki milyon küsur liralık borcu ödendiğinden İtalyadan ihracat mallarımıza karşı talepler fazlalaşmıştır. Bu taleplerin bir kısmi kliring yoluyla diğer kısmı da serbest dövizle olmaktadır.

Ticaret vekâleti bu vaziyeti nazarı dikkate alarak İtalyaya kliring yoluyla - balık, nohut ve yumurtanın ihracına müsaade etmiştir. Ancak bu ihraç maddelerinin lisansları Ticaret Vekâleti tarafından verilecektir.

İtalyaya serbest dövizle ihracat yapılabilecektir.

Yeni adliye tayinleri

Liste dün alâkadarlara tebliğ edildi

Yeni adliye tayin, terfi ve nakil listesi yüksek tasdikten çıkmış ve alâkadarlara tebliğ olunmuştur.

Yeni liste şöyledir:

Yüz lira maaşla temyiz mahkemesi âzalığına ceza ve tevkif evleri U. müdürü Arif, 90 lira maaşla Manisa reisliğine Antakya reisi Sadık, İstanbul hâkimliğine Bursa hâkimi Senih ve Sinop reisi İbrahim 80 lira maaşla Antakya hâkimliğine Kastamunudan İlhami, Van hâkimliğine temyiz raportörü Hâşim, Konya hâkimliğine İstanbul eski hâkimlerinden Mithat, 70 lira maaşla baş muavinliğe Trabzondan Senai, Trabzon müdeiumumiliğine Samsundan Salih, Samsun müddeiumumiliğine Mersinden Mahmut Ünye hâkimliğine Bandırmadan Hamdi, Maraş hâkimliğine Bandırma reisi Tevfik, 60 lira maaşla Manisa hâkimliğine İstanbuldan Kâmil, Urfa âzalığına Çemişkezekten Fahri, Boğazlıyan hâkimliğine temyiz raportörlerinden Yusuf, Kastamonu müddeiumumiliğine İnegölden Tevfik, Kırşehir hâkimliğine Birecikten Nami, Bursa hâkimliğine Burdurdan Saffet nakli ve tayin edilmiştir.

Kömür 7 kuruşa

Belediyenin mütehassısı iskelelerde tetkikat ile meşgul oladursun

Kömürcüler her gün fiyatı arttırıyorlar

Belediyenin mütehassısı odun ve kömür ihraç iskelelerinde tetkikat yapadursun, kömürcüler fiyatları 7 kuruşa kadar çıkarmışlardır. Havaların erken soğuması kömürcülere bulunmaz bir fırsat teşkil etmiştir.

Belediye, mütehassıs döndükten sonra kömür fiyatları yeniden ve kat'i olarak tesbit edecek, ihtikâr yapan kömürcüler adliyeye verilecektir ama, o zamana kadar kömür fiyatları 10 kuruşa çıkarılmazsa...

Konferanslar

İstanbul mimarî eserleri

Türkiye Turink ve Otomobil klübünün hazırladığı konferans serisinden olmak üzere Tepebaşında Ünyon Fransez salonunda cumartesi günü saat 17 de profesör Gabriyel tarafından İstanbul mimari eserleri hakkında bir konferans verilecektir.

Umumî siperler

Mahkûmlar çalıştırılarak yapılacak

Kazalarda yapılması kararlaştırılan büyük umumi siperlerin inşasında, beden terbiyesi mükellefiyetini haiz gençlerin yerine adliye vekâletinin müsaadesile mahkûmların çalıştırılması muvafık görülmüştür. Birkaç güne kadar mahpuslar siperleri kazmağa, temizlik amelesi de kendilerine yardıma başlıyacaktır.

Diğer taraftan seferberlik umum müdürlüğü el ve elektrikle müteharrik alârm düdüklerine ilâveten 50 tane de benzin motörü ile çalışan düdük alınmasını kararlaştırmıştır.

Doğru Değil mi?

Kararlar kâğıt üzerinde kalmamalıdır!

Haber verildiğine göre, Ticaret Vekâletince, şimdiye kadar fiyatları tesbit edilmiş olan muhtelif maddelerin piyasadaki vaziyeti, narh koyma şeklinin piyasaya yaptığı tesirler üzerinde tetkikler yapılmaktadır.

Fiyat mürakabe komisyonunca şimdiye kadar konulan fiyatlar hemen ekseriyetle piyasada tatbik olunmamıştır. Fiyat mürakabe komisyonu tarafından limona konulan fiyat limon darlığı oldukça tüccar ve esnaf tarafından tatbik olunmamış ve limon 5 - 7,5 kuruş arasında satılmış. Limon fiyatları komisyonun koyduğu fiyattan çok aşağı düştükten sonra ancak bu fiyata rücû edilmiştir.

Komisyonun muhtelif numaralı kahvelere koyduğu 133 kuruşa kadar fiyat da piyasada tatbik olunmamıştır. Bilhassa son günlerde yine sun'i bir kahve buhranı yaratılmış ve fiyatlar 160 kuruştan yukarıda oynamaya başlamıştır. 27,5 kuruş baz fiyat konulan çivi fiyatı piyasada 100 - 120 kuruştur; bu da herkese verilmemekte, el altından satış yapılmaktadır. Bu misallerin komisyonca fiyat konulan diğer maddelerle de böyle olduğu müşahede olunmaktadır.

Bugünkü vaziyetin başlıca sebebi komisyonun sadece fiyat koymakla iktifa edişi, fakat fiyatların kontrol edilmeyişidir. Çünkü bu kontrolü yapacak teşkilât mevcut değildir. Komisyon kararlarını kâğıt üzerinde kalmaktan kurtarmak için geniş ve esaslı, aynı zamanda her şikâyet vukuunda yıldırım sür'atiyle harekete geçerek milli korunma kanununa tecavüz eden her nevi suçu izleri ve delilleri saklanamadan yakalıyan bir kontrol teşkilâtı kurmakta daha fazla gecikmemeliyiz, diyoruz.

Doğru değil mi?

Haberin bulmacası

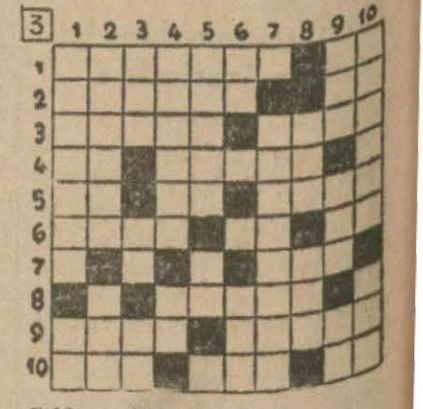

Soldan sağa:

1 — Meclis, can sıkıntısı ifade eder. 2 — Çavdar ekmeklerine konulan kokulu, bir nebat, rusça evet manasına 3 — Adet, ziyaretçi, 4 — Son günlerde en büyük gazete dedikodusu, bir nevi çapa, 5 — Boksun yarısı, pokerde en büyük kâğıt, fiyat, 6 — Mahsul, dayanıklı bir yük hayvanı, lâhze, 7 — Allah, 8 — Hayvanların şahı, 9 — Yarı akıllı, ahmak, 10 — Eğlence yeri, yemin, arapça hayır manasına,

Yukarıdan aşağı:

1 — Büyük bir sanayi merkezi olmıya namzet bir kasabamız, su, 2 — Gayrimeşru kazanç, göz rengi, 3 — Mastar lâhikası, yüksek sesle bağırma, 4 — Bıkan, bir renk, 5 — Bir eczanebi adı, akıl manasına gelir, 6 — Lâkıza, fransızca mektep, 7 : Asayiş, 8 — Bir muharririmizin adı, yemin, 9 — Aşağılık, yutulur, bir renk, 10 — Hasat zamanında mahsul yığını, çok renkli.

2 numaralı bulmacamızın halli:

1 — Kalpazan, S, 2 — Emi, M, Fani, 3 — Kafkas, Dem, 4 — L, Ala, İ, S, 5 — İmal, Bedia, 6 — Ka, Kesme, R, 7 — Ci, Maa, Ö, 8 — Ni, Kir, Ama, 9 — Ad Ani, Res, 10 — Nesne, Sarı.

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " : 24370
İlân " : 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50 "	14.00 "
3 aylık	4.00 "	8.00 "
1 aylık	1.50 "	3.00 "

Basıldığı yer VAKIT matbaası

DÜŞÜNDÜĞÜM GİBİ

Sayımın neticelerini beklerken

NÜFUS sayımı sadece kaç kişi olduğumuzu gösterecek basit bir iş değildir. Bize kemiyet itibariyle millî varlığımızın bilânçosunu veren nüfus sayımı, müsbet kuvvetlerimizin en mühim unsuru olan çalışan elleri de göstermesi itibariyle millî servetimiz hakkında da bize fikir verecektir. Alınacak neticelerle bir evvelki nüfus sayımı karşılaştırıldığı takdirde, bu nüfus sayımiyle, bünyesi iti- [illegible] cemiyetimizin tekâmül, inkişaf, seyir ve istikametlerini de görebileceğiz. Memleket içindeki nüfus hareketi köyden şehirlere vaki nüfus akını bize köylerdeki içtimai ferahlılaşmağı ve şehirlerdeki nüfus toplanmasını, memleketimizde sanayiin inkişaf nispetini, umumi millî istihsalin hangi sahalara ve ne suretle bölündüğünü gösterecektir. Nüfusumuzdaki artma nispeti, doğum ve ölüm vasatileri ve yurdumuzda nekadar işsiz bulunduğu umumi refah seviyemizi bize göstererek bir ibre vazifesini ifa edebilecektir.

Velhasıl nüfus sayımı cemiyetin bugünkü içtimai ve iktısadi durumunu aksettirebilen bir ayna gibi görecek. Dünle bugünü mukayese ve geleceği tahmin imkânını da bize verecektir. İstatistik birer kalıp gibi görünen rakamları bize içtimai hareketlerin tekâmüllerin dinamizmini ve veciz bir kaynak olabilecek.

Gösterilen ihtimam, gayret ve alâka sayımın doğru ve iyi [illegible] ümidini bize vermekte.

Fakat elde edilecek istatistiklerden [illegible] canlı olması ve modern cemiyette kat'iyetle bilinmesi icap eden hususları da ihtiva edebilmesi, cemiyetimizin sosyal iç yüzünü, yurt ölçüsünde hakikî bünyesini ve millî servetimizin [illegible] ve insan başına [illegible] vasatisini ve fertlerin [illegible] yerini daha beliğ ifade edebilmesi için ilmî bir metodla hazırlanması cidden temenniye değer. Bu istatistikler, sadece insan miktarını göstermekle kalmayıp da umumi servetin fertlere göre taksimini da göstere- [illegible] fertlerin çalıştıkları iş sahalarını beraber senelik gelir vasatisini ve köylerde toprak bellibaşlı hayvan ve âletleri mülkiyeti ne suretle tevezzü ettiğini de tesbit ettirebilirse nekadar iyi ve cemiyetimizin tekâmülünü adım adım takip edebilmek nekadar faydalı olur. Böyle iyi ve ilmî bir şekilde hazırlanmış bir istatistik sosyal bakımdan bugünün [illegible]

(Devamı 4 üncüde)

Suat Derviş

TELGRAF-RADYO

Bir Alman vapur kafilesi tahrip edildi

İngilizlerin bir kruvazörü hasara uğradı

Londra, 16 (A.A.) — Amirallık dairesi tebliği:

Akdeniz başkumandanının şimdi bildirdiğine göre, Bundan evvelki tebliğde bildirilen harekâttan üssüne dönerken, kuruvazörlerimizden bir tanesi, Liverpool kruvazörü, torpil taşıyan düşman tayyarelerinin bir hücucumu esnasında hasara uğramıştır. Bu kruvazör, şimdi, salimen limana varmış bulunmaktadır. Kayıplar ağır değildir ve ölenlerin yakın akrabaları mümkün olduğu kadar çabuk bir surette haberdar edilecektir.

Bu haberin verilmesi. geminin üssüne vardığının öğrenilmesine kadar tehir edilmiştir.

Londra, 16 (A.A.) — Amirallık dairesinin tebliği:

Üç iaşe vapurundan ve iki himaye gemisinden mürekkep bir Alman gemi kafilesi, tahrip edilmiştir. Bunlardan bir ticaret gemisi, yedi bin tonilâtoluk, diğerleri ise daha küçüktür. Küçüklerden bir tanesi, batmadan evvel infilâk etmiştir. Bundan başka, yedi bin tonilâtoluk diğer bir Alman vapuruna da hücum edilmiş ve üç torpil isabet ettirilmiştir.

Eden Mısıra gitti

Ortaşarktaki kuvvetleri teftiş edecek

Londra, 16 (A.A.) — Haber alındığına göre, İngiliz harbiye nazırı Eden Mısıra gelmiştir. Orta şark kuvvetleri başkumandanı General Sir Archibald Wavel ile görüşeceği zannedilmektedir. Eden orta şarkta bulunan İngiliz ve müttefik kuvvetleri teftiş edecektir.

CEPHELERDE SÜKÛN

Kahire, 16 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği:

Bütün cephelerde sükûn vardır.

BULGAR ZİRAAT NAZIRI

Romada Ciano ve Musolini ile görüştü

Roma, 16 (A.A.) — Bulgar ziraat nazırı Bagrianof Chigi sarayında hariciye nazırı Kont Ciano ve bunu müteakıp Venedik sarayında Duçe ile görüşmelerde bulunduktan sonra, enternasyonal ziraat enstitüsünde kendi şerefine tertip edilmiş olan kabul resmine iştirak etmiştir.

İngiltereye dün şiddetli hücum olmadı

Londra, 16 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre son gelen raporlar dün 18 Alman tayyaresinin düşürülmüş olduğunu haber vermektedir. Bunların 17 si gündüz, bir tanesi de akşam üzeri düşürülmüştür. 15 İngiliz tayyaresi zayi olmuşsa da dokuz tayyarenin pilotu sağ ve salimdir.

NİSBÎ SÜKÛNET

Londra, 16 (A.A.) — Bugün, İngiltere üzerindeki hava harbinde sükûnet kaydedilmiştir. Bugün, bir çok haftadanberi en sakin günlerden birini teşkil eylemiştir. Londra mıntakasında, ancak öğleden sonra iki alârm işareti verilmiş ve bunların ikisi de kısa sürmüştür.

Gündüz muhtelif zamanlarda sahiller etrafında düşman tayyareleri bulunduğu bildirilmiş ise de, bu tayyareler, her halde, süratle üslerine dönmeye mecbur edilmiştir.

Bu sabah, merkezî İngilterenin garbında bir bölgede bir marşandiz treni ve bir demir yolu işçi ekipi, elli metreye kadar pike yapan bir Alman tayyaresi tarafından mitralyöz ateşine tutulmuştur. Fakat hiç bir kimseye isabet vaki olmamıştır.

Diğer bir Alman tayyaresi de, öğleden sonra cenup sahillerinde bir şehir civarında bir İngiliz avcı tayyaresi tarafından kovalanmaya başlandığı zaman, bütün bombalarını hemen bırakmış ve bombaların ekserisi denize düşmüştür.

EVVELKİ GECE YAPILAN HÜCUM

Londra, 16 (A.A.) — Resmî olmıyan tahminlere göre, dün gece Londraya karşı hava hücumunu takriben 250 Alman tayyaresi yapmıştır. Bu tayyareler 200 ton kadar bomba atmışlardır.

Sofyaya bir Alman heyeti geldi

Aralarında Alman Maarif Nazırı ve bir hariciye mümessili var

Sofya, 16 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Bulgar Başvekili ve Maarif Nazırı Filof'un daveti üzerine Alman maarif nazırı Rust yanında Alman hariciye nazırı Von Ribbentropun hususî mümessili orta elçi Tvardovski ve maarif nezareti erkânından beş kişi olduğu halde bugün Sofyaya gelmiş ve istasyonda Başvekil Filof ve diğer birçok zevat tarafından karşılanmıştır.

Alman nazırı Sofyada birkaç gün kalacaktır.

Bulgar gazeteleri, Alman nazırını selâmlamakta ve bu ziyaretin tam Bulgar ziraat nazırı Romadayken vukuunu, Bulgar milletini mihver devletlerine bağlıyan rabıtaların yeni bir tezahürü olarak tefsir etmektedir.

Kastamonuda bir un fabrikatörü tevkif edildi

Kastamonu, 16 (A.A.) — Fiyat mürakabe komisyonunca ihtikâr yaptıkları tesbit edilen un fabrikatörü Kocaoğlu Tahir ve oğullariyle şerikleri adliyeye verilmiş ve müddeiumumilikçe tevkif edilerek mevkufen muhakemelerine başlanmıştır.

İngiliz donanması

Dünkerk limanını bombardıman etti

Londra, 16 (A.A.) — Amirallık dairesinin tebliği:

Dün gece deniz kuvvetlerimiz, Dünkerk limanını bombardıman etmiştir. Yangınlar çıkarılmış olduğu müşahede edilmiştir. Bu yangınların büyük hasarı mucip olduğu muhakkak addedilmektedir.

İngilterenin Vaşington elçisi

Lizbon, 16 (A.A.) — İngilterenin Vaşington büyük elçisi Lord Lothian bugün Clipper tayyaresi ile Lizbona gelmiştir. Lord Lothian buradan Londraya gidecektir.

Küçük Haberler

• **Canberras, 16 (A.A.)** — Röyter, Avustralya dahiliye nazırı, İngiltereden tahliye edilen ilk çocuk kafilesinin Avustralyaya geldiğini ve bu çocukları kabul etmekle Avustralyalıların duyduğu sevinci bildirmiştir.

• **Nevyork, 16 (A.A.)** D.N.B. San Fedroda bulunan Amerikan donanmasından gelen bir telgrafa göre harp filosuna mensup 12 den fazla gemi Havay adalarına gitmek üzere yolda bulunmaktadır.

• **Barselon, 16 (A.A.)** — Stefani, Mareşal de Bono, bugün Ala Littoria tayyaresi ile Romaya dönmek üzere Barselon tayyare meydanından hareket etmiştir.

• **Tokyo, 16 (A.A.)** — D.N.B. Donanma kumandanı Prens Tuşimi ve bahriye nazırı Oskara bugün imparator tarafından kabul edilmişler ve raporlarını vermişlerdir.

• **Belgrad, 16 (A.A.)** D.N.B. Naip, prens Pol dün öğleden sonra ziraat nazırı Tchoubrilovitchi kabul etmiştir. Siyasî mahfiller bu görüşmeyi Yugoslavyanın ziraat işlerini teşkilâtlandırma kararile alâkadar görmektedir.

• **Nevyork, 16 (A.A.)** — Amerika tarafından Japonyaya gidecek hurda demirlere konulan ambargo dün gece meriyete girmiştir.

• **Moskova, 16 (A.A.)** — Tas ajansı bildiriyor: 12 mart 1940 tarihli barış muahedesine ve hududun tahdidi hakkındaki 29 nisan 940 tarihli protokola uygun olarak Sovyetler birliği ile Finlândiya arasındaki kara ve deniz hudutlarının tahdidi işi ikmal edilmiştir. Bu hudut takriben 705 kilometre genişliğindedir.

• **Londra, 16 (A.A.)** — Hariciye nazırı Lord Halifaks, bugün hariciye dairesinde İspanya büyük elçisini kabul etmiştir.

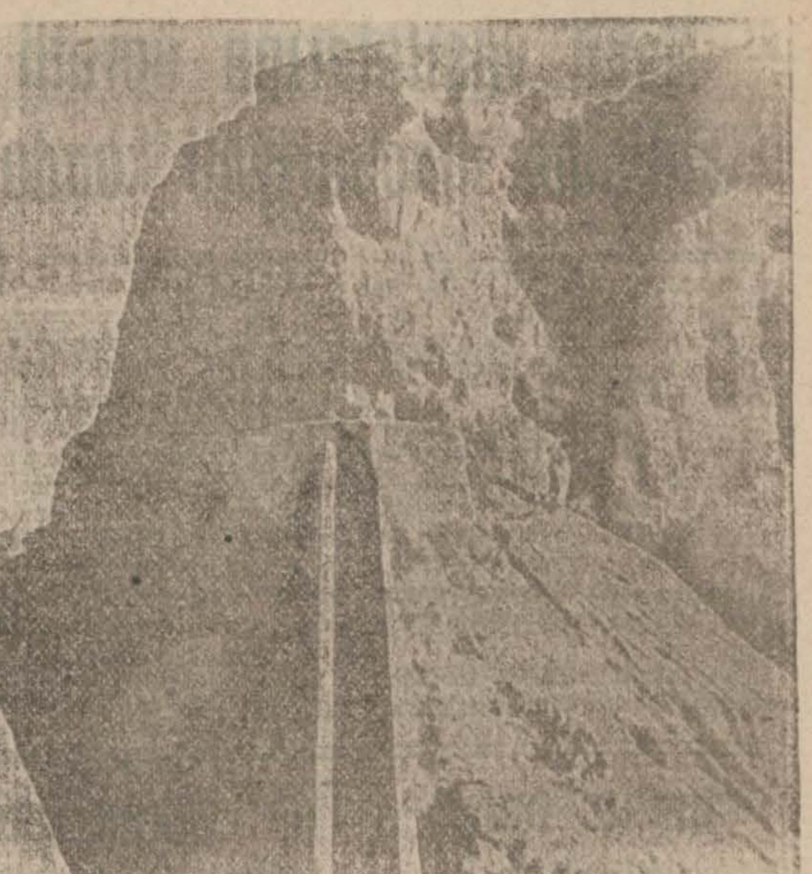

Burada kayaların her kademesi bir istihkâmdır. Bu istihkâmlara kapalı tünellerden geçilir.

ADEN

Bir İngiliz muharriri Adenden bahsederken "İnsan bu kayalıkları görünce niçin burada şeytanlar dolaşmıyor diye hayret eder, bu dekora, ellerinde kızgın çatallarile dolaşan ifritler yakışır, cehennem mahkûmlarını omuzlarından yakalıyarak gayya kuyusuna fırlatacak yabanilerin oturacağı bir yerdir burası." der.

Adenin manzarası bu tarife hak verdirecek kadar vahşidir. Burada çok garip renklere tesadüf edilir, deniz bakır çalığı kadar yeşildir, gök daima kurşun rengindedir. Dağlar kızıl, siyahımtırak kızıldır. Toprağın her noktası delik deşiktir. Sahiller mercan adacıklarile doludur. Semalarında akbabalardan başka kuş uçmaz.

Burayı görenler daima garip hayallere kapılırlar. Din kitaplarının anlattığına göre vaktile burası cennetti, Ademle Havva burada yaşadılar. Allahın asabiyeti bu cennete temas edince Aden bugünkü halini aldı.

Seba melikesi Belkis, hayatının ıstıraplarını bu vahşî topraklara gömmek istedi. Buraya geldi, kaya kovuklarında, yer altında geniş meskenler hazırladı.

Yine rivayetler Adende bir volkanın patladığı gün kıyametin kopacağını söyler.

İşte Adene ayak basan bir seyyah, her şeyden evvel bu masalları dinler.

Bugünkü Aden:

Bugünkü Adenin görünüşü bir hayli medenidir. Burada dünyanın başka başka ırklarına mensup elli bin insan oturur. Bugün Aden ismi verilen kayalık yer iki şehre taksim edilmiştir. İngilizlerin Stimer puvan ismini verdikleri şehir ticaret limanına yakındır. Gemi acenteleri, bankalar, büyük mağazalar buradadır. Sokaklar muntazamdır. Bu yolların açıldığı büyük meydanda 20 hurma ağacı vardır. Adende bu yirmi ağaçtan başka ağaç bulunmaz. Bu ağaçlar tâ Şüveyş'den vapurlarla getirilen su ile beslenir.

Fakat asıl ehemmiyetli olan ikinci şehirdir. İkinci şehir limandan altı kilometre uzaktadır. Lâvların ve yanardağ ağızlarının arasına gömülmüş olduğu için uzaktan görünmez. Buraya İngilizler volkan ağzı manasına gelen Krater ismini vermişlerdir. Burada halk yazlı, kışlı, geceli gündüzlü bir hamam külhanında yaşar gibi yaşar. Burada dört bin yahudi, yedi bin Hintli, Habeşliler, Çinliler ile beraber 30.000 Arap yaşar. Burası bütün Arabistan hazinelerinin deposudur. Zamk, günlük, kahve, Habeşistanın av derileri, Çinin ipeklileri, Hindistanın pamukluları, Cavanın meyvaları dünyanın her tarafına buradan sevkolunur. Keçi sürülerinin dolaştığı, sakaların kırbalarla su taşıdığı bu sokaklarda son sistem Amerikan otomobilleri dolaşır.

Aden istihkâmları:

Adende üçüncü bir şehir de vardır. Gizli ve ahalisiz bir şehir. Her iki şehre hâkim olan ve onları koruyan bir şehir... Sokakları kayalar arasında açılmış, evleri istihkâmlar ve mazgallardan ibaret bir kasaba. Burada dağların, tepelerin her kademesi bir istihkâmdır. Bu müdafaa tertibatını Türkler kurmuş, İngilizler tekâmül ettirmiştir. İngilizler civardaki Maksar ve Kor üslerinde yerleştirilmiş birkaç tayyarenin Adeni ordularından daha iyi müdafaa edebileceğini hesap ettiklerinden bu istihkâmlara büyük bir kıymet vermemiştir. İngiliz askerî kuvvetleri bu istihkâmlardan ziyade yeni Adende yapılan muntazam ve havadar kışlalarda oturmakta.

Aden dünyanın en ehemmiyetli tabiye noktalarından birisidir.

Burası Hadramut ve Yemen ülkelerinin tabiî pazar yeridir. Arabistanın kara yolları ve İranın deniz yolları buradan başlar ve burada biter. Hindistan, bütün şarkî Afrika yolları burada birleşir. Süveyşe, Avrupaya, Singapura, Avustralyaya, Japonyaya, Madagaskara geçen vapurların uğrağıdır.

Bu ehemmiyetli noktaya hâkim olan millet daima dünyaya hâkim olmuştur. Eski Romalılar, İranlılar, Portekizler, Türkler büyük imparatorluk devrinde buraya da hâkim olmuşlar ve burayı ellerinde bulundurdukları müddetçe yer yüzüne hâkimiyetlerinden emin olmuşlardır.

Görünmiyen harp

5 inci kol

3

Yazan: **VLADMİR SABAT**

Sabık Polonya Entellicens Servis Şeflerinden

[illegible] köy, Polonyanın garp havalisinde halis Polonyalı olan halkı taassubu ile ve istiklâl harplerinde büyük yararlıklar göstermiş kahramanlar yetiştirmiş olmakla meşhur bir köydür. Köyün eski ismi Pavlonayken istiklâl muharebelerinde Polonyanın meşhur millî kahramanlarından general Vo[illegible]'nin maiyetinde büyük kahramanlıklar göstermiş olan milis kumandanlarından Dimitroviç'in burada doğmuş olmasından dolayı bu kahramanın namına izafetle Dimitroviçe kalbedilmişti. Polonya istiklâl harplerinde şerefli nam kazandıktan sonra numune olacak bir şekilde tebcil edilmiş, yeni Polonya cumhuriyetinde bu küçücük köye hususî ehemmiyet verilmişti.

[illegible] gayet hassas, ciddî, fakat [illegible] tabiatli, muharip insanlar olan köy halkı da bu şerefi benimsemişler, her vatanî memleket işlerinde ve millî davalarda ön safta hak iddia etmekte, daima bu şerefe istihkak göstermek için millî meselelerde büyük bir taassupla hareket etmekteydiler.

Netekim 1928 de Polonyada köylü partisi ilk defa lâğvolundu. ğu zaman bütün köylerden silâhlar toplandığı halde Dimitroviç köyünden kimse silâhlarını teslim etmelerini istememiş, bu köye müstesna muamele edilmişti.

Keza, Polonya ile Almanya arasında gerginlik son derece şiddetli bir renk almaya başlayınca garp hududundaki köyler 25 - 30 kilometreye kadar kâmilen tahliye edildikleri halde, Dimitreviç köyü tahliye edilmemişti. Bu köy halkı memleketin dahilî politikasında da büyük bir rol oynamak iddiasındaydılar.

Netekim Polonya Diyet meclisinde muhalefet partisini teşkil eden köylü partisine sıkı sıkıya bağlılık göstermekteydiler.

Köylü partisi hükûmeti idare eden ve hakikatte bir kısım askerlerin elinde bulunan millî partinin siyasetine muhalif olduğu için. Dimitroviçliler de hükûmete muhaliftiler. Buna rağmen, hükûmet tarafından bir nevi imtiyazlı muamele görmekte, yani kendilerinin milliyet ve yurtseverliğine tamamiyle itimat olunmaktaydı.

Köy halkı ötedenberi politikayla sıkı sıkıya alâkadar olduğu için, Südet Almanlarının Çekoslovakyadan ayrılması işinde Polonya Almanyaya müzaheret ettiği halde sonradan Almanların Polonyanın taleplerini reddetmiş olmasından dolayı hükûmete son derece kızmışlar, Almanyanın son derece düşmanı kesilmişlerdi.

Almanya bu sefer dönüp eski dostu ve yardımcısı Polonyadan Danzig liman ve koridorunu isteyince bütün Polonyada olduğu gibi Dimitroviç köyünde de gayet galeyanlı günler yaşanmaya başlanmıştı.

Köylü partisinin lideri general Smirenski ile hükûmet partisinin bellibaşlı generallerinin arası da son derece açıktı.

Köylü partisi harb istemiyordu. Partilerinin harp aleyhtarı olmalarına rağmen Dimitroviç köyünün halkı şiddetle harp tarafta rıydılar.

Polonyanın yegâne deniz mahreci olan Danzig limanının Almanlara verilmesiyle Polonyanın gırtlağını Almanların eline teslim etmenin ayni şey olduğu kanaati köy halkını galeyana getirmekteydi. Muhalif partilerin mukavemeti yüzünden hükûmetin seferberlik kararını almakta gecikmesi Dimitroviç köylülerini de son derece sinirlendirmekteydi.

Zira, hududa gayet yakın oldukları için, Almanların hümmalı hazırlıklarını farkederek büsbütün heyecana düşüyorlardı.

Bundan dolayı köy halkı arasında bütün münakaşalar siyasete inhisar etmekte ve her saat Almanya ile bir harp ihtimalleri konuşulmaktaydı.

Son günlerde, geceleri, köyün civarından da sık sık meçhul tayyareler geçmekteydi. Köy halkı bu tayyarelerin hangi tarafa ait olduğunu görmüyorlardı. Fakat bir vahametin patlak vermesi yakın olduğuna bilhassa bunlar büyük bir emare teşkil ettiği için köy halkının sinirleri büsbütün gerilmişti.

Henüz seferberlik ilân edilmemiş olduğu halde, Polonyanın meşhur süvari alaylarına mensup olan köylüler de birdenbire vazife başına çağırılmışlardı.

İşte bütün zihinler bir harp ihtimaliyle meşgul oldukları bu sırada, pazar sabahı uyanan köylüler arasında büsbütün başka nevide, fakat esasen gerilmiş olan sinirleri birdenbire şiddetle kamçılıyacak bir şayia ağızdan ağıza süratle yayıldı.

(Devamı var)

50

Zafere kadar..

Spor, macera, aşk romanı

Yazan SACIT FUGRUL OGET

Nihayet halk, maçın başlaması için en evvel lâzım olan şeyin kendilerinin susması olduğunu anlamış olacak ki salon yavaş yavaş sessizleşmeğe başladı.

Yeniden bir fırtınanın kopmasına meydan bırakmamak için sipikerin sesi derhal oparlörde duyuluyor:

"— Allo.. Allo!.. Seyredeceğiniz müsabakanın ehemmiyet ve ciddiyetini burada size anlatmağı fuzulî bulurum. Muhterem seyircilerden beklediğimiz yegâne şey: Sessizliği muhafaza etmeleridir."

"Üçer dakikadan 14 ravund sürecek müsabakanın orta hakemi Mister Aleksi'dir. Kendisinin bu işte bilgi ve salâhiyeti herhalde herkesi tatmin edecek derecededir. Şimdi eldivenler için kur'a çekilecektir.,,

İki boksörün menecerleri ringin ortasında, yerde duran eldivenlerin yanına geliyorlar.

Atılan parayı herhalde bizimki kazanmış olacak ki yerdeki eldivenlerden bir çiftini seçerek köşesine dönüyor.

İki köşede hummalı faaliyet var şimdi..

Yerlere serilmiş bir yığın bandaj boksörlerin parmaklarına sarılıyor.

Kemal, menecerleri bir yandan parmaklarını sararken, kendisi de hiddetle salonu gözden geçiriyor.

Ne muazzam salon bu yarabbim!..

Bu derece kalabalık bir seyirciyi içinde toplayabilecek bir salonu hayalinde yaşatamamıştı asla...

Tavanda asılı koca koca projektörler gözleri kamaştırıyor. Belki binlerce mum kuvvetindeki bu lâmbalar salonu ısıtacak kadar kuvvetli...

Boksörlerin köşelerinde devam eden bu faaliyet bitince, Menecerlerin eşyalarını toplayarak kenara çekildiklerini görüyoruz.

Ringin ipleri dışına çıkınca Kemalin meneceri Adnan boksörünün kulağına fısıldayor:

— Dediğim nasihati oyunun sonuna kadar kat'iyen unutma ve söylediğim oyun tarzında ısrar et.. Daima ağır, kaçamak ve yorucu yıpratıcı bir sistem takip edeceksin.

Ringin ortasındaki hakem iki boksörü ortaya çağırıyor.

Kendilerine kısa bir şeyler söyledikten sonra boksörler el sıkışıyorlar. Ve tekrar köşelerine dönüyorlar.

Adnan Kemalin kulağına:

— Haydi, arslanım, diyor, maneviyatın kuvvetli.. Unutma ki halkın da tezahüratı senin için çok fazla olacak.. Göreyim seni Kemal.. Türkiyeye güzel bir zafer götürelim.

Birden bir ses...

Bütün salonu bir ölü sükûtuna boğan bir ses..

Gonk sesi!..

İki boksörün yerlerinden fırlayarak ileriye atıldıklarını görüyoruz. Ringin ortasına geldikleri zaman evvelâ yumrukları çatışıyor.

Bu çatışma, her ikisi için de belki ehemmiyetsiz..

Fakat salondakiler hemen yerlerinden fırlayorlar...

Merak içinde daha ilk dakikalarda bir nakavt bekliyenler bile mevcut..

Boksörler ringte, göz kırpmadan biribirlerinin hareketlerini bütün dikkatlerile kontrol ederek boş zaman kollayorlar..

Seyircilerin heyecanı geçtikten sonra, salondakiler şimdi bir tek vücutmuş gibi nefesleri bile duyulmadan maçı seyre koyulmuşlar.

Ringe yakın sıralardan birinde yanyana oturan iki kişi hafif hafif konuşuyorlar..

Arkadaşını dinliyen uzunca boylu, sarışın adam, ağzındaki pipoyu çekip dumanını lâkaydane üfleyerek:

— Öyle mi zannediyorsun, diyor. Adamda nefes çabuk tükenecek.. Bir kere en aşağı iki aydır antrenman yapmayor. Boksun çocuk oyuncağı olmadığını sana ne zaman öğreteceğim ben. Şimdi başlangıçta belki biraz tutunacaktır. Fakat hiç düşünmeyorsun ki bu adam iki aydır en gayri müsait şerait altında yaşamıştır. Bazı günler olmuş aç yatmıştır, bazı günler olmuş, hastalık geçirmiştir. Maneviyatının berbatlığı bir yana, bu zamanda kuvvetten düşüşü kâfidir.

— Fakat geldiği zaman ne kadar ümitli ve kuvvetli gözüküyordu.

— Orası öyle fakat sen de boksör olsan, ve iki aylık fevkalâde bir hayattan sonra tam günü gününe, hayır, saati saatine müsabakaya yetişsen, sen de kendinde zincirleri koparacak kuvvet hissedersin.. Fakat bütün, hovarda bir mirasyedinin bir serveti kül etmesi kadar çabuk biter. Baksana Almana... Daha şimdiden bir şeyler yapmağa niyetli gözüküyor mu? Yoracak... Yoracak... Sonra zahmetsiz bir yumruk... O zaman gel de berikini yerlerden topla!...

Adam böyle söyliyerek cebinden tütün kesesini çıkararak piposuna dolduruyor..

Ring şimdi birdenbire hareketlenmiştir.

Kemalin bir köşede Alman boksörünü sıkıştırdığını görüyoruz.

Hasmını şaşırtmak için mütemadiyen yumruklarını sağa sola sallayarak Kemal boş bir nokta arıyor.

Öyle bir nokta ki isabet vaki olur olmaz netice kat'î olsun..

Fakat Alman boksör bu noktayı bırakacak kadar boş bir adam değil..

Derhal Kemalin üzerine yaslanarak, muhtemel yumruğun önüne geçiyor. Hakem biribirlerine dolaşmış iki boksörü ayırarak ortaya atıyor.

Fakat hızını alamamış olan Kemal, tekrar hasmının üzerine atılarak iki dehşetli yumruğun birini omuzuna, diğerini göğsüne vuruyor.

(Devamı var)

BORSA

— Ankara 16-10-940 —

ÇEKLER

1	Sterlin	5.2375
100	Dolar	132.20
100	Frc.	—
100	Liret	—
100	İsviçre Frc	29.675
100	Florin	—
100	Rayşmark	—
100	Belga	—
100	Drahmi	0.9975
100	Leva	1.6225
100	Çek Kronu	—
100	Peçeta	13.8925
100	Zloti	—
100	Pengö	26.52
100	Ley	0.62375
100	Dinar	3.175
100	Yen	31.1225
100	İsveç Kronu	30.99
100	Ruble	—

— Esham ve Tahvilât —

Beyoğlunda: Büyük

BAKER

Mağazaları

Mevsim münasebetile bütün dairelerini zengin çeitlerle süslenmiştir. Sayın müşterilerinin ziyaretlerini bekler.

• • •

Erkek, kadın ve çocuklara Trençkot, Koverkot, Loden ve S. den.

PARDESÜLER - MUŞAMBALAR

• • •

Erkek ve çocuklar için KOSTÜMLER

• • •

Kadın ve genç kızlar için MUŞAMBALAR, MANTOLAR ve ROBLARIN en son modelleri

• • •

İsmarlama kostüm, pardesü ve paltoluk EN ALA CİNS KUMAŞLAR

• • •

Rob, Tayyör ve Mantoluk YÜNLÜ KUMAŞLAR İPEKLİLER - PAMUKLULAR

• • •

En son moda modellerde KADIN ŞAPKALARI

• • •

Perdelik ve tefrişat için TÜLLER ve KUMAŞLARIN en son ve en zengin çeşitleri

• • •

Kadınlar için ÇANTALAR ve SAHTİYAN MAMULÂTI

• • •

Kadın, erkek ve çocuklar için TRİKOTAJ'ın Zengin ve müntehap çeşitleri

BÜYÜK MÜSABAKA
HABER'İN evi nasıl ve nerede yapılmalı?

Dikkat!

HABER Gazetesinin baş tarafında bulacağımız kuponları toplamaya başlayınız. Bunlar sizin Haberin daimi okuyucusu olduğunuzu isbat edecektir. Tertip ettiğimiz müsabakaları doğru halletmiş bulunsanız dahi kuponları tam olarak ibraz edemediğiniz takdirde hiçbir şey talebine hakkınız yoktur. Kuponlar sıra numaralı olması mecburidir. Geçmiş nüshaların idarehaneden mevcudu bulunduğu takdirde temini ancak gazete fiyatının üç mislile kabildir.

MÜSABAKALAR NASIL OLACAK?

Evi kazanacak okuyucuyu seçecek müsabakalara başlamazdan önce yapılacak ve hazırlanacak birkaç noktada okuyucuların yardımına ihtiyacı var.

Müsabakaya başlamazdan önce

HABER, yaptırmaya karar verdiği evin, okuyucularının arzularının muhassalası olmasını istiyor. Bu itibarla:

EVVELA: Daimi okuyucularımızın evin nasıl ve nerede yapılması lâzım geldiği hakkında fikirlerini ve verilecek malûmata göre onlardan kabataslak krokiler isteyecek ve tertibat hakkında birbirlerine yakın krokiler esası alınarak veya fikirleri gözönünde bulundurularak plânlar neşrine başlanacak ve en çok rey toplıyan plânın, inşasına geçilmek üzere faaliyete girişilecektir. Evin nerede inşa edileceğinde de yine okuyucularımızın müterek fikirleri dikkate alınacaktır.

SANİYEN: Bütün bunlar devam ederken, 10 Birinci teşrin 1940 - 10 İkinci teşrin 1941 arasında okuyucularımız arasından, evi ve diğer hediyelerimizi kazanacak okuyucularımızı seçmek üzere Haber biribirinden cazip üç müsabaka tertip edecektir. Bu müsabakalardan birincisine iştirak eden okuyucularımız hâl varakalarını kapalı ve kendileri tarafından mühürlenmiş birer zarf içinde idarehanemize teslim edecekler ve mukabilinde birer numara alacaklardır. Bir okuyucu ilk müsabakaya hangi numara ile iştirak etmişse ikincisine ve üçüncüsüne de aynı numara ile iştirak edecektir ve sıra numarasiyle isimleri ve adresleri yazılı bir defter tutulacaktır.

Her müsabakanın nihayetinde, okuyucuların bize tevdi edecekleri kapalı ve mühürlü zarflar Altıncı Noter Galip Bingür'e teslim edilecektir. Bu suretle her okuyucunun aynı numarayı taşıyan üç zarfı bulunacaktır. **Ancak üç müsabaka nihayetlendiği sırada** — ki, bu zaman içinde ev de yapılmış ve bitmiş olacak — **Altıncı Noterin kontrolü altında açılacak,** her müsabakım üç müsabakayı da doğru halledip etmedikleri araştırılacaktır. **Evin kur'asına dahil olabilmek için müsabıkların üç müsabakamızı doğru halletmiş bulunmaları şarttır.** Şayet üçü, nü halleden hiç kimse çıkmamışsa — ki müsabakalarımız kolay olacağı için bu imkânsızdır — **kur'a ikisini halledenler arasında çekilecektir.**

Şayet halleden yalnız bir kişi ise ev doğrudan doğruya, malûm şartlarla ona bırakılacak, birden fazlaysa, dün izah edildiği şekilde hareket olunacaktır.

HABER KUPONLARINI TOPLAMAYI IHMAL ETMEYİNİZ

Müsabıkların her müsabaka bitişinde zarflarını getirdikleri sırada ilân edilecek tarihler arasındaki kuponlarını da birlikte göndermeleri mecburiyetinde bulunduklarını düşünerek şimdiden ona göre hareket etmelerini, gazetelerini muntazaman almalarını tekrar hatırlatmayı faydalı buluyoruz.

Şimdi Haber okuyucularından bir sual:

EV NEREDE YAPILMALI VE NASIL YAPILMALIDIR?

EV HAKKINDA MALUMAT:

1 — İki oda: Yatak ve oturma.
2 — Hol: Aynı zamanda yemek odası
3 — Küçük bir antre.
4 — Banyo . Abdesthane bir arada.
5 — Mutfak.
6 — Bodrum katta sığınak halinde kiler.
7 — Kömürlük ve odunluk.
8 — Bahçe...

LÜTFEN CEVAPLARINIZI GÖNDERİNİZ

Bu hususiaki cevaplarınızı 25 Birinciteşrin 1940 tarihine kadar: **Ankara caddesinde Vakıt yurdunda Haber gazetesi büyük müsabaka memurluğu.**

Adresine göndermenizi veya getirmenizi rica ederiz.

Cevap için hiç bir formaliteye ve kupona ihtiyaç yoktur.

Türkiye Cumhuriyeti

Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 Lira ikramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	"	500	"	2.000	"
4	"	250	"	1.000	"
40	"	100	"	4.000	"
100	"	50	"	5.000	"
120	"	40	"	4.800	"
160	"	20	"	3.200	"

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

BABA MİRASI

KENDİN BİRİKTİR

T. İş Bankası

1940 Küçük Cari Hesaplar İkramiye Planı

1940 İKRAMİYELERİ

1 adet	2000	lira	= 2000.—	lira
8 "	1000	"	= 8000.—	"
8 "	500	"	= 8000.—	"
12 "	250	"	= 3000.—	"
40 "	100	"	= 4000.—	"
75 "	50	"	= 3750.—	"
210 "	25	"	= 5250.—	"

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır

Hakiki Türk tipi şeker, şekerleme ve lokum; Hakiki bir Türk olan HACI BEKİRin eseridir. HACI BEKİR'in torununun elinde bu dede yadigârı sanat, şimdi bütün dünyanın hayranlığını kazanır bir hale geldi.

Ali Muhiddin HACI BEKİR

Ticarethaneleri

Merkezi: Hamidiye caddesi Bahçekapı İstanbul

Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Siparişleri ticarethanenin merkezi kabul eder.

Kiralık kat ve odalar

Ankara Caddesinin en muteber yerinde fevkalâde nazaretli, havadar ve aydınlık bir kat kiralıktır. Ayni binada ayrıca kiralık odalar da vardır.

Vakıt Gazetesi İdarehanesine müracaat.